

Dětský domov Znojmo, příspěvková organizace
Hakenova 716/18, 669 02 Znojmo
e-mail: dedomov@seznam.cz, www.ddznojmo.cz, tel.: 515 224 506

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Dětského domova Znojmo, příspěvkové organizace

Č. j.: 21/2016

Vypracovala: Mgr. Anita Tučková, ředitelka DD

Ve Znojmě dne 26. 1. 2016

Platnost: od 1. 2. 2016

Obsah

I. Charakteristika a struktura zařízení

1. Identifikační údaje
2. Charakteristika školského zařízení
 - 2.1 Obecné cíle a zásady vzdělávání
 - 2.2 Délka vzdělávání a časový plán vzdělávání
 - 2.3 Formy vzdělávání
3. Historie
4. Materiální podmínky
5. Partnerství
6. Personální zabezpečení vzdělávání
7. Organizace výchovně vzdělávacích činností
8. Řízení DD – kompetence a funkční členění
9. Podmínky přijímání dětí a ukončování pobytu dětí v DD
 - 9.1 Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

II. Vzdělávání a výchova dětí

1. Zajištění podmínek pro vzdělávání našich dětí
2. Charakteristika Školního vzdělávacího plánu
3. Obsah vzdělávání
4. Použité formy a metody práce

III. Hodnocení dětí

IV. Zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a zaměstnanců

V. Ekonomické podmínky

VI. Závěr

I. Charakteristika a struktura zařízení

1. Identifikační údaj

Název zařízení: Dětský domov Znojmo, příspěvková organizace

Adresa školského zařízení: Hakenova 716/18, 669 02 Znojmo

Právní forma: příspěvková organizace

Školské zařízení vykonává činnost:

Dětského domova (nejvyšší povolený počet lůžek – 54)

IZO: 102 867 232

IČO: 49 439 723

Školní jídelny (nejvyšší povolený počet stravovaných 100)

IZO: 110027 001

Ředitelka: Mgr. Anita Tučková

Kontakty:

Pracoviště Hakenova 716/18

Telefon: 515 224 486, 515 224 492 Mobil: 739 634 340

Fax: 515 224 494

Pracoviště Na Návrší 3

Telefon: 515 224 506 Mobil: 739 634 336

Pracoviště Přímětice, Krylova 536/1

Telefon: Mobil: 739 634 339

E-mail: dedomov@seznam.cz

Zřizovatel:

Jihomoravský kraj

Žerotínovo náměstí 3/5, 601 82 Brno

Tel. 541 651 111, fax 541 653 439

2. Charakteristika a struktura zařízení

Dětský domov je příspěvková organizace, kterou zřídila rada Jihomoravského kraje, v návaznosti na ustanovení § 2, odst. 1 a 2, zákona 157/2000 Sb., o přechodu některých věcí, práv a závazků z majetku České republiky do majetků krajů, v souladu s ustanovením § 27 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů a ustanoveními § 35, odst. 2., písm. j/ a § 59 odst. 1, písm. i/ zákona 129/2000 Sb., o krajích.

Činnost dětského domova /dále jen DD/ je upravena zákonem 383/2005 Sb., kterým se mění zákon č. 109/2002 o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů.

Součástí DD je školní jídelna.

DD je příspěvková organizace, která zajišťuje nezletilým osobám, a to zpravidla ve věku od 3 do 18 let, případně zletilé osobě do 19 let (dále jen dítě), na základě rozhodnutí soudu o ústavní výchově nebo ochranné výchově nebo o předběžném opatření náhradní výchovnou péči v zájmu jeho zdravého vývoje, řádné výchovy a vzdělávání, předchází vzniku a rozvoji negativních projevů chování dítěte nebo narušení jeho zdravého vývoje, zmírňuje nebo odstraňuje příčiny nebo důsledky již vzniklých poruch chování a přispívá ke zdravému osobnostnímu vývoji dítěte, může poskytovat plné přímé zaopatření zletilé nezaopatřené osobě po ukončení výkonu ústavní výchovy a ochranné výchovy, připravující se na budoucí povolání, nejdéle však do věku 26 let. Její činnost se řídí zákonem č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, zákonem č. 561/2004 S., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), a prováděcími předpisy k nim.

DD pečuje o děti podle jejich individuálních potřeb. Ve vztahu k dětem plní zejména úkoly výchovné, vzdělávací a sociální.

Účelem DD je zajišťovat péči o děti s nařízenou ústavní výchovou, které nemají závažné poruchy chování. Tyto děti se vzdělávají ve školách, které nejsou součástí DD.

2.1 Obecné cíle a zásady vzdělávání

Základní cíl

Základním výchovným a vzdělávacím cílem je, aby jedinec získal takové kompetence, které by mu umožnily co nejlepší zařazení do společnosti.

Cílem výchovné práce ve školských zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy je vytvoření trvalého prostředí, které by dítěti umožnilo uspokojování základních materiálních, citových i speciálních potřeb a které by zajišťovalo vhodné rozvíjení vědomostí, dovedností a návyků s přihlédnutím k zájmům a zvláštnostem každého dítěte. Důležitá je rovněž podpora vzdělávacího působení školy, ale i uspokojování potřeb v oblastech rekreace a zábavy. Součástí výchovné práce ve školských zařízeních je i snaha naučit děti sebeobsluze, pracovním a sociálním dovednostem a návykům tak, aby po ukončení ústavní nebo ochranné výchovy se mohly úspěšně zapojit do společnosti.

2.2 Délka vzdělávání a časový plán vzdělávání

Výchovně vzdělávací činnost probíhá po celý rok, a to i ve dnech, kdy není školní výuka. Délka vzdělávání podle charakteru činnosti probíhá v rádech hodin, v některých případech i delší dobu a je specifikována v základní dokumentaci: roční výchovně vzdělávací plán, týdenní plán.

2.3 Formy vzdělávání

Dětský domov zajišťuje dětem celodenní výchovu, vzdělání, sportovní a zájmové činnosti v době mimo vyučování dle zákona č. 561/2004 Sb. § 117 odst. 1 a) b) v platném znění.

Na základě vyhl. č. 74/2005 Sb., stanovujeme v DD následující formy zájmového vzdělávání dětí:

- a) **Příležitostná** výchova, vzdělávací, zájmová a tematicko-rekreační činnost nespojená s vícedenním pobytem dětí mimo DD. Jde především o přednášky, besedy, veřejná vystoupení, divadelní vystoupení a sportovní utkání, výstavy, exkurze, výlety, slavnosti, atd.. Tyto činnosti mohou vyžadovat písemné přihlášení, zakoupení vstupenek, atd.
- b) **Pravidelná** výchova, vzdělávací a zájmová činnost. Touto formou se realizuje zejména pravidelná činnost v zařízení spojená s denním programem.
- c) **Táborová** činnost, která je spojená s pobytem dětí mimo DD. Jedná se především o letní táborové výjezdy, zátěžové a outdoorové akce, tematicky zaměřené vícedenní pobyty v přírodě a další, které jsou plně realizovány pedagogickými pracovníky DD.
- d) **Osvětová** činnost včetně shromažďování a poskytování informací pro děti v oblasti prevence sociálně-patologických jevů. Zahrnuje především poradenskou a informační činnost směřující např. k prevenci sociálně-patologických jevů, ale i k různým oblastem zájmové činnosti.
- e) **Individuální** práce, zejména vytvářením podmínek pro rozvoj nadání dětí. Individuální práce nejenom s talentovanými jedinci je organizována jako konzultace, řešení tematických úkolů, organizace práce a výchovných činností s jednotlivci atd.
- f) **Nabídka spontánních** činností je chápána jako průběžná aktivita pro neorganizované účastníky (děti). V rámci činností DD se jedná především o klidové odpolední a večerní aktivity – četba, hra na hudební nástroj, hraní společenských her, neformální popovídání s vrstevníky, pedagogie atd.
- g) **Příprava na vyučování** – v rámci DD se jedná především o písemnou a ústní přípravu na další školní vyučování, zpracování domácích úkolů. Dále zahrnuje didaktické hry, tematické pobyty v přírodě a další.

3. Historie zařízení

Ve Znojmě se počátky péče o děti datují už do roku 1905, kdy byl založen sirotčinec. Důsledkem výbuchu plynu v roce 1961 bylo celé zařízení zničeno a s ním i veškerá dokumentace, takže se nedochovaly žádné záznamy. V roce 1963 byly děti přemístěny do vily Na Návrší, která slouží pro účely domova dosud. Od roku 2003 je od města Znojma pronajat byt v panelovém domě v Příměticích a od roku 2006 slouží k potřebám dětí ještě budova na Hakenově ulici.

Dnes se Dětský domov Znojmo skládá za čtyř pracovišť. Objekt na Hakenově ulici má čtyři rodinné skupiny, nachází se v klidné části Znojma nedaleko centra. Vilu Na Návrší obývají dvě rodinné

skupiny a je ve vilové čtvrti. V třípokojevém bytě v panelovém domě v Příměticích je jedna rodinná skupina, kde žijí samostatnější, tedy spíše starší děti. Chata na Vranovské přehradě slouží k víkendovým a prázdninovým pobytům.

4. Materiální podmínky

Dětem je poskytováno **plné přímé zaopatření**, a to: stravování, ubytování, učební potřeby a pomůcky, úhrada nezbytně nutných nákladů na vzdělávání, úhrada nákladů na zdravotní péči, léčiva a zdravotnické prostředky, které nejsou hrazeny ze zdravotního pojištění, pokud nebyla péče vyžádána zákonnými zástupci (osobami odpovědnými za výchovu), kapesné, osobní dary a věcná pomoc při odchodu zletilých ze zařízení, úhrada nákladů na dopravu do sídla škol a internátů.

Prádlem, ošacením a obuví jsou děti vybavovány dle potřeby. Dále mohou být hrazeny: potřeby pro využití volného času a rekreaci, náklady na kulturní, uměleckou, sportovní

a oddechovou činnost, náklady na soutěžní akce, rekreace, náklady na dopravu k osobám odpovědným za výchovu.

Rovněž je při výchovně vzdělávací činnosti užíváno i dalšího materiálního vybavení DD, např. sportovní náčiní (kola, lyže, brusle, lodě, tenisové rakety, pátky na stolní tenis, míče atd.), výtvarné potřeby, CD přehrávače, televize, videa a DVD přehrávače atd. Součástí zařízení je také venkovní hřiště, relaxační místnost, stolní fotbalík a počítačové vybavení s připojením na internet.

Popis materiálního zabezpečení pro mimoškolní činnosti

- relaxační místnost, místnost pro zájmovou činnost, víceúčelové hřiště
- prostory k ukládání (sklady, místnosti pro ukládání pomůcek, prostory pro ukládání nářadí)
- prostory pro setkávání – jídelna, obývací pokoje
- hygienické a odkládací prostory (šatny, WC, koupelny, úklidová místnost, prádelna)
- lékárny umístěné na dostupných místech, kniha úrazů a poranění dětí a zaměstnanců
- prostor pro pedagogické pracovníky
- didaktické pomůcky, ICT a další potřeby a pomůcky podporující vzdělávání, aktivitu a tvořivost dětí.

Ubytování dětí

Děti jsou ubytovány na třech odloučených pracovištích v rámci rodinných skupin. Přesun dítěte do jiné rodinné skupiny je řešen na základě vlastní žádosti dítěte, na návrh skupinových vychovatelů, jiných pedagogických pracovníků a po schválení pedagogickým vedením.

Děti jsou v rodinných skupinách ubytovány max. po 8 dětech. Na každé skupině mají k dispozici pokoje pro 2-3 děti, koupelnu, kuchyňku a společenskou místnost. Děti se pod vedením vychovatelů starají samostatně o úklid prostor své skupiny, pečují si samostatně o ošacení. Během každého víkendu si pod vedením vychovatelů připravují celodenní stravu (od soboty ráno do nedělního večera).

Ekonomické zabezpečení

Dětský domov je příspěvkovou organizací, hospodaří s finančními prostředky získanými vlastní činností a prostředky přijatými z rozpočtu zřizovatele, a to v rámci finančních vztahů stanovených zřizovatelem. Ve své činnosti se řídí zákonem č. 250/2000 Sb. ve znění pozdějších předpisů, o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, zákonem č. 563/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o účetnictví, zákonem 320/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o finanční kontrole, vyhláškou č. 505/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, vyhláškou č. 107/2005 Sb., o školním stravování, vyhláškou č. 84/2005 Sb., o nákladech na závodní stravování a jejich úhradě v příspěvkových organizacích zřízených územními samosprávnými celky, vyhláškou č. 114/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o FKSP.

DD má právo hospodaření s majetkem JMK vymezeném ve zřizovací listině. Finanční vztah mezi zřizovatelem a příspěvkovou organizací je určen těmito zřizovatelem stanovenými ukazateli:

- a) příspěvek zřizovatele na činnost organizace
- b) dotace zřizovatele na investice

Zřizovatel poskytuje z rozpočtu JMK prostředky na provoz a dále přímé neinvestiční výdaje, ve kterých jsou zahrnuty prostředky na platy a prostředky na ostatní osobní náklady.

Základem hmotné zainteresovanosti příspěvkové organizace je zlepšený výsledek hospodaření, tj. rozdíl mezi skutečně dosaženým výsledkem hospodaření a výsledkem stanoveným ve finančním vztahu k rozpočtu zřizovatele.

Takto získané finanční prostředky se ponechají příspěvkové organizaci, která si je přiděluje podle stanovených pravidel do svých fondů.

DD jako příspěvková organizace zřizuje tyto fondy:

- a) fond reprodukce majetku
- b) fond rezervní
- c) fond odměn
- d) fond kulturních a sociálních potřeb

5. Partnerství

Zařízení spolupracuje s rodiči (zákonnými zástupci) převážně písemnou nebo telefonickou formou. Pravidelně jsou zákonným zástupcům zasílány pololetní zprávy o dětech. Dále jsou kontaktováni při různých závažných obtížích ve výchově dítěte, při útěku dítěte ze zařízení apod. S rodiči jsou domlouvány prázdninové pobyty a krátkodobé dovolenky v rodině.

Z dlouhodobých zkušeností vyplývá, že s převážnou většinou rodičů není snadné navázat kontakt a i po navázání kontaktu je těžké jej udržet. V tomto smyslu se snažíme o pravidelnou komunikaci s rodiči, v případech složitějších vztahů se je snažíme napravit a najít cestu.

Zákonní zástupci mají možnost telefonicky kontaktovat pracovníky zařízení, mohou si domluvit osobní návštěvu dítěte i schůzku s pedagogickými pracovníky. Nedílnou součástí působení na dítě s ústavní výchovou je aktivní spolupráce se sociálními pracovníky a kurátory. Spolupráce probíhá formou osobních návštěv a telefonických kontaktů.

Vzhledem k tomu, že všechny naše děti jsou sociálně znevýhodněny, je pro nás úzká a pravidelná spolupráce s pedagogickými poradenskými zařízeními velmi důležitá. Speciálně pedagogickou diagnostiku a poradenství zajišťuje DD ve spolupráci s PPP Znojmo, s SVP Labyrint Znojmo, s Diagnostickým ústavem Brno. V případě potřeby a na základě doporučení specialistů spolupracujeme také s Dětskou psychiatrickou léčebnou ve Velké Bíteši. Vzhledem k tomu, že naše děti potřebují

pravidelné a cílené reedukace, které nejsou v současné době v rámci škol pravidelně poskytovány, zajišťujeme si tuto činnost sami - věnují se jí podle pokynů odborníků vychovatelé.

Naše zařízení dále aktivně spolupracuje s Policií ČR, státním zastupitelstvím, probační a mediační službou, soudy, zdravotnickými zařízeními, občanskými a neziskovými organizacemi, školskými zařízeními, středními školami, odbornými učiteli, aj.

6. Personální zabezpečení

Pedagogická činnost je zajišťována pedagogickými pracovníky – ředitelem zařízení, vedoucím pedagogickým pracovníkem, vedoucím vychovatelem a nočními vychovateli.

Nově přijímaní pracovníci mají splňovat tato kritéria:

- psychická způsobilost dle zákona 109/2002 Sb.
- lékařské potvrzení
- výpis z rejstříku trestů
- pedagogické vzdělání
- mít vůli k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání
- mít pedagogické a organizační schopnosti
- být vstřícný vůči kolegům i všem dětem
- ovládat práci na PC
- schopnost týmové práce
- aktivita a kreativita.

	výše úvazku	fyzické osoby	
1. Pedagogický sbor			
ředitel	1	1	
vedoucí pedagogický pracovník	1	1	
vedoucí vychovatel	1	1	
vychovatelé	15	15	
noční vychovatelé	8	8	
2. Ekonomicko-provozní útvar			
ekonom – účetní	1	1	
účetní	1	1	
sociální pracovnice	1	1	
vedoucí stravování	1	1	
kuchařky	2	2	
pracovník obch. provozu (výdej stravy)	0,25	1	
pradlena-uklízečka	1,75	2	
správce budov	1	1	
topič	0,3	1	
údržbář	0,4	1	celkem 36 osob

Správce budov (1) a topič (0,3) je jedna osoba.

Pradlena-uklízečka (0,75) a výdej stravy (0,25) je jedna osoba.

Noční – pomocní vychovatelé nejsou pedagogickým pracovníkem

Pedagogičtí pracovníci musí splňovat předpoklady pro výkon činnosti dle zákona 563/2004 Sb. ve znění pozdějších předpisů a § 18, 18 a zákona č. 109/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů (psychická způsobilost). V tomto případě i noční vychovatelé – dle Vnitřního platového předpisu.

Organizační schéma dětského domova - viz příloha č. 1

7. Organizace výchovně vzdělávací činnosti

Organizace výchovně vzdělávacích činností je rozpracována v Celoročním plánu práce a Školním vzdělávacím programu DD a týdenních plánech výchovně vzdělávací činnosti (TPVVČ), rozvrhu hodin ve škole, v plánu zájmových kroužků.

Organizace výchovných činností:

- a) Výchova probíhá v rodinných skupinách, které vedou vždy dva kmenoví vychovatelé
- b) Kmenoví vychovatelé vypracují Individuální plán rozvoje osobnosti (IPRO), jehož součástí jsou krátkodobé a dlouhodobé výchovné cíle. S těmito cíli je dítě seznámeno a spolu s nimi plnění a dosažení jednotlivých cílů hodnotí.
- c) Činnost rodinné skupiny se řídí sestaveným TPVVČ, který je vypracován kmenovými vychovateli s využitím námětů dětí. TPVVČ vycházejí z Vzdělávacího programu DD, ročního plánu činností.

Organizace vzdělávání dětí:

- a) Organizace vzdělávání ve škole vychází ze Školního řádu vydaného ředitelem. Vyučování probíhá dle schválených učebních plánů a osnov zařazených do sítě škol.
- b) Vyučování probíhá na základě rozvrhu vyučovacích hodin a plánu zájmových kroužků.
- c) Děti se vzdělávají ve státních školách v blízkém okolí. Vzdělávání se uskutečňuje denním docházením či dojížděním do školy nebo při ubytování na internátě dojížděním zpět do DD na víkendy.
- d) Za spolupráci se školami, do kterých jsou děti zařazeny, zodpovídá kmenový vychovatel.
 - Vychovatelé mají povinnost být v kontaktu se školami
 - Vychovatelé zajišťují v případech onemocnění dítěte včasné a řádné omluvení

Organizace zájmových činností:

- a) Zájmová činnost v domově probíhá na základě plánování v TPVVČ a v době vymezené Rozvrhem dne. O této činnosti jsou prováděné písemné denní záznamy.
- b) Podle zájmu dítěte je možné samostatné docházení dítěte do kroužků organizovaných základní školou a klubu dětí v obci.

Systém prevence sociálně patologických jevů:

- a) Metodikem prevence sociálně patologických jevů je pověřen pedagogický pracovník.
- b) Systém prevence se odvíjí od „Minimálního preventivního programu“. Za plnění tohoto programu zodpovídají všichni ped. pracovníci.
- c) Oblast primární prevence (předcházení soc. patolog. jevům) se zaměřuje především na posilování sociální kompetence a emocionální stability dětí, vytváření podmínek pro účinnou integraci dětí do společnosti po ukončení ÚV. Důraz je kladen na interiorizaci odpovědnosti a zachovávání pravidel, dále na spravedlnost, spoluúčast a spolupráci. Klíčová témata prevence

(oblast zdravého životního stylu, společenskovední, přírodovědná, rodinná a občanská výchova, sociálně právní) jsou v učebních osnovách škol. Děti jsou s nimi seznamovány i v mimoškolních činnostech formou pohovorů, diskusí, besed apod.

- d) Další aktivity v oblasti prevence – pojetí výchovné práce v domově pomáhá předcházet širokému spektru sociálních patologií také tím, že je dětem nabízena celá škála volnočasových aktivit (sport, ruční práce, péče o zvířata aj.), která jim poskytuje možnost volby, ve které oblasti se budou realizovat, dopřává jim zážitek úspěchu, napomáhá umění reálně odhadnout své síly atd.

8. Řízení DD – kompetence a funkční členění

1) Úsek výchovy

a) Obecná pracovní náplň

- zabezpečování personálního obsazení DD
- stanovení úvazků
- zřízení pedagogické rady
- vydání řádu DD
- kontrolní činnost
- poradenská činnost
- metodická činnost
- výchovná a vzdělávací činnost
- hodnotící činnost /hospitace, pedagogická rada, pohovory se svěřenci/
- výkon komplexní výchovně vzdělávací činnosti zaměřené na rozšiřování vědomostí, dovedností a návyků dětí potřebných k využití specifických diagnostických výchovných a kontrolních metod
- přijímání a propouštění dětí
- stanovení ošetrového
- zřizování zájmových útvarů

b) Specifické úkoly vyplývající z funkčního zařazení zaměstnanců (viz pracovní náplně)

- ředitel DD
- statutární zástupce, vedoucí pedagogický pracovník
- vedoucí vychovatel
- vychovatel
- pomocný vychovatel
- sociální pracovník

2) Organizačně správní úsek

a) Obecná náplň zaměstnanců správního úseku

- zabezpečení provozu DD z hlediska úklidu, údržby a vytápění
- personalistika
- mzdová agenda
- účetnictví

- PO, BOZP
- CO
- Statistika

b) Specifické úkoly vyplývající z funkčního zařazení zaměstnanců (viz náplně práce)

- správce budov
- školník, údržbář
- topič
- hospodář
- uklízečka
- ekonom – účetní
- účetní

3) Úsek školního stravování

a) Obecná náplň zaměstnanců školního stravování

- nákup potravin
- vedení skladu potravin
- výpočet stravného a jeho vybírání
- příprava a výdej stravy

b) Specifické úkoly vyplývající z funkčního zařazení zaměstnanců (viz náplně práce)

- vedoucí školní jídelny
- kuchařka

Kompetenční vztahy

1. spolupráce úseku výchovy s úsekem správním

- zaměstnanec úseku výchovně vzdělávacího avizuje úseku správnímu potřeby ohledně oprav a běžné údržby
- poskytuje potřebné informace za účelem plnění úkolů na úseku statistiky a rozborové činnosti

2. spolupráce úseku výchovy s úsekem stravování

- výchovně působí na děti

3. spolupráce úseku stravování s úsekem správním

- vedoucí jídelny předává podklady správnímu úseku pro výkaznictví, statistiku a účetnictví

4. spolupráce s orgány státní správy a samosprávy

- správní úsek je odpovědný za vyřizování požadavků MŠMT ČR, Krajského úřadu Jihomor. kraje v oblasti výkaznictví, statistiky a hospodaření s provozními prostředky
- úsek výchovně vzdělávací je odpovědný za spolupráci s Českou školní inspekcí

- úsek stravování spolupracuje s odborem školství krajského úřadu v oblasti norem a hygienických předpisů

9. Postup při přijímání, přemísťování a propouštění dětí

Naše zařízení poskytuje péči dětem s nařízenou ústavní výchovou nebo dětem, u nichž bylo nařízeno předběžné opatření. Dětský domov má zajišťovat výchovu a vzdělání dětem, které nemají závažné poruchy chování. Od ledna 2014 rozhoduje o umístění dětí příslušný soud. Při umísťování dětí se dbá na to, aby dítě bylo co nejbližší bydlišti osob zodpovědných za výchovu, pokud by tím nebyl ohrožen mravní vývoj dítěte. Dbá se také na to, aby sourozenci nebyli rozdělováni a pokud možno byli zařazováni v jedné rodinné skupině.

V dětském domově jsou umístěny děti zpravidla od 3 do 18 let věku. Zařízení jim poskytuje plné přímé zaopatření. Nepřetržitá péče o děti by se měla co nejvíce podobat rodinnému modelu. Děti se rozvíjejí všestranně podle stanovených individuálních plánů rozvoje osobnosti dítěte. Tento proces probíhá ve spolupráci zaměstnanců domova s partnery.

K ukončení pobytu dítěte v zařízení dochází zpravidla v následujících případech:

- jestliže soud zrušil ústavní výchovu
- jestliže rozhodnutí soudu o osvojení nebo svěřeni do pěstounské péče nabylo právní moci
- po uplynutí 3 měsíců od vykonatelnosti předběžného opatření u dítěte, nebylo-li před uplynutím doby zahájeno řízení ve věci samé
- dosáhne-li dítě zletilosti, pokud v zařízení dobrovolně nesetrvá do ukončení přípravy na povolání
- dosáhne-li věku 19 let, byla-li mu prodloužena ústavní výchova, pokud v zařízení dobrovolně nesetrvá do ukončení přípravy na povolání

Pokud děti dobrovolně setrvávají v našem zařízení po dosažení plnoletosti, zajišťujeme jim plné přímé zaopatření, a to na základě smlouvy zletilého nezaopatřeného dítěte se zařízením v souladu s platnou legislativou.

Dítěti, jemuž byl ukončen pobyt v zařízení, se podle jeho skutečné potřeby v době propuštění poskytne věcná pomoc nebo jednorázový příspěvek v hodnotě nejvýše 25 tis. Kč. Ve spolupráci s orgánem sociálně právní ochrany dětí poskytujeme poradenskou pomoc se zajištěním bydlení a práce. Dále je dítěti po propuštění z našeho zařízení poskytována poradenská pomoc při řešení tíživých životních situací. S těmito dětmi jsme v kontaktu.

9.1 Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

V DD je základní organizační jednotkou rodinná skupina, která má nejméně 6 a nejvíce 8 dětí (zák. 109/2002 Sb. v platném znění). Výchovné skupiny jsou koedukovány. V rámci skupinové integrace jsou ve výchovné skupině začleněni i žáci se speciálními vzdělávacími potřebami. Je-li to

ku prospěchu dítěte, je na vybrané činnosti umožněn individuální přístup k dítěti za využití speciálně pedagogické péče, kompenzačních pomůcek, individuálně-diferenciálních pedagogických postupů.

Podmínky v oblasti personální

- DD využívá speciálně pedagogické kvalifikace vychovatelů
- Aktivity, podléhající dodatečným kvalifikačním předpokladům, jsou dostatečně personálně zajištěny externě (psychoterapie, psychiatrie – kvalifikovaní terapeuti, PPP, atd.)

Podmínky v oblasti technické a materiální

- V DD není zajištěn bezbariérový přístup.
- DD nedisponuje speciálními didaktickými a kompenzačními pomůckami. V rámci spolupráce se subjekty pečujícími o osoby se speciálními vzdělávacími potřebami je zajištěna možnost zápůjčky speciálních kompenzačních pomůcek či potřebného materiálního vybavení

Podmínky v oblasti organizační

- Pedagogičtí pracovníci jsou v kontaktu s rodiči (osobami odpovědnými za výchovu) dítěte v rámci jejich návštěv v DD, konzultací, „případových konferencí“ pořádaných v rámci našeho zařízení, kde je přítomna i sociální pracovnice dítěte či další zainteresovaný subjekt
- Výchovná pedagogická činnost DD využívá terapeutické a psychologické podpory externích pracovišť (psychologa z SVP Znojmo, logopeda)

Podmínky pro rozvoj mimořádně nadaných dětí

- DD spolupracuje v rámci výchovy s dalšími subjekty, které se v dané oblasti těmto dětem věnují a pomáhají jim dále rozvíjet jejich schopnosti a talent (v zájmových kroužcích – taneční, hudební, pohybové,...)

II. Vzdělávání a výchova dětí

1. Zajištění podmínek pro vzdělávání našich dětí

Cílem výchovné práce ve školských zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy je vytvoření trvalého prostředí, které by dítěti umožnilo uspokojování základních materiálních, citových i speciálních potřeb a které by zajišťovalo vhodné rozvíjení vědomostí, dovedností a návyků s přihlédnutím k zájmům a zvláštnostem každého dítěte. Důležitá je rovněž podpora vzdělávacího působení školy, ale i uspokojování potřeb v oblastech rekreace a zábavy. Součástí výchovné práce ve školských zařízeních je i snaha naučit děti sebeobsluze, pracovním a sociálním dovednostem a návykům tak, aby po ukončení ústavní nebo ochranné výchovy se mohly úspěšně zapojit do společnosti.

2. Charakteristika Školního vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program Dětského domova Znojmo je založen na zásadách rovného přístupu každého dítěte ke vzdělávání bez jakékoliv diskriminace z důvodu rasy, barvy pleti, pohlaví, etnického nebo sociálního původu, jakož i zdravotního stavu nebo jiného postavení. Zohledňuje vzdělávací potřeby jednotlivce. Jeho cíle vedou k vytváření vzájemné úcty, respektu, názorové snášenlivosti a solidarity mezi všemi dětmi. Důležitou podmínkou pro naplňování ŠVP je neustálé zdokonalování procesu vzdělávání na základě výsledků dosahovaných ve vědě a výzkumu v oblastech pedagogických, lékařských a sociálních věd. Citlivá aplikace pedagogických zásad prostřednictvím různorodých forem a metod práce vede k naplňování cílů vzdělávání. Jejich prostřednictvím **bychom chtěli dosáhnout toho, aby naše děti vstoupily do samostatného života jako sebevědomí, vzdělaní jedinci, schopni zapojit se do společnosti.** Významným aspektem vzdělávání v našem domově je **co nejvyšší míra eliminace možných následků sociálního znevýhodnění, zejména citové deprivace. Usilujeme o nastavení podmínek, které by dětem co nejvíce přibližovaly běžnou rodinu, v nichž by si mohly vytvořit co nejvěrnější představu o fungování vzájemných vztahů, naučily se řešit krizové situace a zvládat různé životní role.** Úspěšnost při naplňování ŠVP je do značné míry závislá na schopnosti všech zaměstnanců domova vzájemně spolupracovat, zvládat stresové a problémové situace, získávat a v praxi uplatňovat nové informace z pedagogiky a pomocných vědeckých disciplín. **Náš ŠVP je živým dokumentem,** nikoliv neměnným spisem, který bude uložen ve vychovatelnách. Každé dítě v našem zařízení má své individuální potřeby, což je dáno podmínkami, ze kterých k nám přišlo, zdravotním stavem, genetickou výbavou a dalšími okolnostmi ovlivňujícími jeho genezi. **Proto je podstatným charakteristickým rysem našeho ŠVP jeho doplňování a pozměňování podle vzdělávacích potřeb našich dětí.**

3. Obsah vzdělávání

Základní cíl vzdělávání dětí:

Maximální možná připravenost pro samostatný, plnohodnotný život ve společnosti

Obecné cíle vzdělávání

Sledují zejména:

- všestranný rozvoj osobnosti člověka, jeho poznávací, sociální, mravní a duchovní hodnoty

- získání znalostí a návyků, jakož i praktických činností vedoucích k zajištění běžných každodenních povinností a prací spojených s péčí o sebe a o rodinu
- získání základů slušného společenského chování
- získání všeobecného a odborného vzdělání
- pochopení a uplatňování zásady demokracie, právního státu, lidských práv a svobod
- získání odpovědnosti a smyslu pro sociální soudržnost
- pochopení a uplatňování principu rovnosti žen a mužů ve společnosti
- schopnost hájit svá práva a řešit problémy
- utváření vědomí národní a státní příslušnosti, respektu k etnické, národnostní, kulturní, jazykové a náboženské identitě člověka, poznávání světových a evropských kulturních hodnot a tradic
- získání, rozvoj a upevnění dovedností v oblasti čtenářské, informační, sociální a finanční gramotnosti
- osvojení schopnosti smysluplně trávit volný čas a rozvíjet své schopnosti
- získávání a uplatňování znalostí o životním prostředí a jeho ochraně, vycházející ze zásady trvale udržitelného rozvoje, bezpečnosti a ochrany zdraví

Obecné cíle jsou rozpracovány do obsahu výchovně vzdělávací činnosti (VVČ), kterou pedagogičtí pracovníci pravidelně plánují. Vycházejí z *Ročního plánu, RVP PV, RVP ZV, RVP ZV – příloha upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením*. VVČ je rozpracována v *Týdenních plánech výchovné činnosti* tak, aby jejím prostřednictvím byly u dětí utvářeny, rozvíjeny a upevňovány všechny klíčové kompetence. Obsah jednotlivých kompetencí je rozpracován do výchovných cílů, které jsou postupně naplňovány. Pro všechny rodinné skupiny jsou v jednotlivých týdnech společné. Činnosti, kterými se plní jednotlivé výchovné cíle, kmenoví vychovatelé plánují ve svých rodinných skupinách společně s dětmi. Vycházejí z individuálních potřeb, zájmů, možností, schopností a dovedností jednotlivých dětí. Výchovné cíle jsou naplňovány různorodými činnostmi. Při plánování uplatňují vychovatelé svou tvořivost a kreativitu, využívají zkušeností, vědomostí a dovedností ze studia, ze samostudia, z kurzů a seminářů v rámci DVPP a ze své praxe. Důraz je kladen na individuální přístup k rodinné skupině jako celku i na individuální přístup k jednotlivým dětem. Plnění výchovných cílů je s dětmi každý týden společně vyhodnoceno, z tohoto hodnocení vychází další plánování činností. Vychovatelé si na týdenních poradách pedagogického útvaru předávají informace o plnění cílů a průběhu činností v jednotlivých rodinných skupinách, o zapojení dětí a případných problémech.

Jsme si vědomi toho, že naplňování klíčových kompetencí je dlouhodobý proces. Snažíme se proto diagnostikou každého dítěte zjistit, s jakou úrovní a osvojením jednotlivých kompetencí do našeho zařízení přišlo. Rozvíjíme u dětí tytéž kompetence jako školy, jen k tomu využíváme specifické nástroje, které jsou charakteristické pro prostředí dětského domova a další místa, v nichž děti vzděláváme.

Kompetence, které naplňujeme:

- 1. kompetence k učení**
- 2. kompetence k řešení problémů**
- 3. kompetence komunikativní**
- 4. kompetence sociální a personální**
- 5. kompetence občanské**
- 6. kompetence pracovní**

Jak naplňujeme kompetence:

1. kompetence k učení

- Upevňujeme u dětí návyk pravidelné domácí školní přípravy, vhodně děti motivujeme ke školní úspěšnosti
- Vedeme děti k osvojování vhodného učebního stylu, podporujeme samostatnost při učení
- Rozvíjíme smysly a poznávací schopnosti dětí
- Podporujeme fantazii a tvořivost dětí
- Vedeme děti k posuzování vlastního pokroku v učení a kritickému zhodnocení výsledků jejich učení
- Vedeme děti k důslednému dodržování povinností v rodinné skupině i ve škole
- Učíme děti připravit si úkol, splnit ho a překontrolovat výsledek
- Učíme děti, aby si vážily samy sebe pro to, co umí, co zvládnou, dokážou
- Podporujeme a rozvíjíme individuální zájmy dětí
- Vedeme děti k pochopení důležitosti vzdělání pro budoucí život, seznamujeme je s významem celoživotního učení
- Vhodně podporujeme samostatnost, vytrvalost a trpělivost dětí
- Rozvíjíme a upevňujeme čtenářskou gramotnost dětí

2. kompetence k řešení problémů

- Vedeme děti k řešení modelových situací, posilujeme správné modely chování
- Vedeme děti k tomu, aby uměly požádat o pomoc, pokud problém přesahuje jejich síly
- Učíme děti, aby se zvládly o sebe a ostatní postarat podle svých možností, schopností a sil v rizikových situacích
- Vedeme děti k odhadnutí rizik i přínosů jejich chování pro sebe i ostatní
- Vedeme děti k tomu, že je více možností řešení konfliktů
- Učíme je zvážit, které řešení je to nejvhodnější
- Učíme děti přistupovat aktivně k řešení problémových situací, ale pokud možno jim předcházet
- Učíme děti kontrolovat extrémní projevy jejich nálad a emocí
- Učíme děti přizpůsobovat jejich chování situaci tak, aby neomezovaly a nepoškozovaly zdraví ostatních
- Vedeme děti k tomu, aby uměly nabídnout pomoc tam, kde je třeba
- Učíme děti respektovat potřeby, přání a názory druhých
- Učíme děti uznat svou chybu a umět se omluvit
- Utváříme, rozvíjíme a upevňujeme metodologickou gramotnost dětí

3. kompetence komunikativní

- Vedeme děti k srozumitelnému a efektivnímu vyjádření vlastního názoru
- Vedeme děti, aby uměly naslouchat názoru druhých
- Uspokojujeme u dětí potřebu být vyslyšen a mít pocit pochopení
- Rozvíjíme a upevňujeme souvislé vyjadřování a kulturní řečový projev dětí
- Vedeme děti k hodnocení vlastního chování i chování druhých

- Učíme děti přijímat kritiku od druhých, zvládnout přiměřeně zpětnou vazbu
- Rozvíjíme schopnost vyjádřit empatii k druhým, jejich případným potížím a problémům
- Učíme děti chovat se s respektem k citovému životu druhých, neomezovat je nevhodným vynucováním a vydíráním
- Vedeme děti k tomu, že vhodné sdělení pocitů není projevem slabosti, ale může pomoci
- Vedeme děti k tomu, aby uměly obhájit svůj názor
- Rozvíjíme zdvořilou komunikaci, ohleduplnost a společenský takt k ostatním v rodinné skupině, v DD a na veřejnosti
- Rozvíjíme a upevňujeme jazykovou gramotnost
- Utváříme, rozvíjíme a upevňujeme informační gramotnost

4. kompetence sociální a personální

- Vedeme děti k vytvoření společných pravidel v rodinné skupině, seznamujeme je s jejich právy a povinnostmi, učíme děti uvědomit si vzájemnou provázanost práv a povinností
- Učíme je přijímat osobní zodpovědnost za porušování povinností a zásad slušného chování
- Učíme děti získávat sebedůvěru v různých kolektivech a mít schopnost správně odhadnout své postavení
- Učíme děti zvládnout manipulativní chování druhých a umět mu čelit
- Vedeme děti k chápání projevů druhých, správnému vyhodnocení důvodů jejich chování, k tomu, že lidé jsou různí a chovají se a prožívají různě stejné situace
- Učíme děti udělat radost ostatním
- Vedeme děti k poznání, že každý člověk je originál, má své specifické potřeby i projevy
- Vedeme děti k vytváření příjemného klimatu a k poznání toho, co může pohodu narušit
- Učíme děti přizpůsobit své chování sociálnímu prostředí, uvědomovat si různé sociální role
- Učíme děti přijímat ostatní, jejich názory, okolí a skutečnosti pozitivně
- Učíme děti chápat, co je pochybení, a vědět, že se má odpouštět, umět odpouštět
- Vedeme děti k přijetí přiměřené odpovědnosti
- Utváříme a rozvíjíme existenční gramotnost dětí

5. kompetence občanské

- Vedeme děti k dodržování bezpečnosti v rodinné skupině, v prostorách DD, při cestě do školy, při samostatných vycházkách
- Vedeme děti k bezpečnému a zodpovědnému chování v DD i na akcích mimo naše zařízení
- Učíme děti, proč je důležité znát svá práva a uznávat práva druhých, dodržovat své povinnosti a dbát na to, aby ostatní dodržovali své povinnosti a respektovali naše práva
- Vedeme děti k akceptování autorit – v DD, ve škole, mimo DD
- Vedeme děti k zodpovědnému chování ke svému zdraví a zdraví ostatních, ke společenství a prostředí, ve kterém žijí
- Učíme děti chápat souvislosti mezi zdravím a nemocí
- Vedeme děti k ochraně životního prostředí
- Podporujeme děti v aktivním pohybu a sportování jako prostředkům podpory zdraví
- Vedeme děti k neodmítání zdravé výživy, k rozlišení zdravých a nezdravých potravin
- Učíme děti sestavit zdravý jídelníček

- Vedeme děti k dodržování bezpečnosti v dopravě – jako chodci, jako cyklisté
- Utváříme a upevňujeme demokratickou gramotnost dětí

6. kompetence pracovní

- Vedeme děti k pochopení významu dodržování osobní hygieny a zvládnutí sebeobsluhy a domácích činností
- Vedeme děti k důslednému a samostatnému plnění školních povinností a povinností v rodinné skupině
- Učíme děti reálně odhadnout své možnosti a síly
- Vedeme děti k dokončení započaté činnosti, k vytrvalosti a soustředění po určitou dobu na jednu činnost
- Podporujeme děti v aktivním přístupu k vylepšení prostředí rodinné skupiny, DD
- Vedeme děti k šetrnému zacházení se školními pomůckami a potřebami a k udržování pořádku ve školních pomůckách a potřebách
- Podporujeme u dětí potřebu čistého zevnějšku a úpravy
- Vedeme děti k uplatnění vlastních dovedností ve prospěch rodinné skupiny, ostatních rodinných skupin, DD
- Vedeme děti ke kooperaci a spolupráci při řešení společného úkolu, při společné činnosti
- Učíme děti základy první pomoci
- Vedeme děti k tomu, aby se o sebe v nemoci přiměřeně postaraly
- Učíme děti manuální zručnosti při drobných opravách v domácnosti a při úpravách okolí DD
- Utváříme a rozvíjíme finanční gramotnost dětí

Naplňováním jednotlivých kompetencí v co nejvyšší možné míře zajišťujeme naplňování základního cíle našeho zařízení.

4. Použité formy a metody práce

1. kompetence k učení	Použité formy a metody práce vzhledem k naplnění kompetence = výchovné strategie
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Upevňujeme u dětí návyk pravidelné domácí přípravy do školy, vhodně děti motivujeme ke školní úspěšnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - Pravidelná příprava na vyučování - Pravidelná cvičení zaměřená na reedukaci SVP - Motivace pochvalou i za malé úspěchy - Častý kontakt s vyučujícími dětmi
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vedeme děti k osvojování vhodného učebního stylu, podporujeme samostatnost při učení 	<ul style="list-style-type: none"> - Vhodné rozvržení školní přípravy - Podpora samostatnosti (zvládnutí dílčích úkolů) - Využívání vzájemné pomoci dětí při učení
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozvíjíme a upevňujeme čtenářskou 	<ul style="list-style-type: none"> - Pravidelná každodenní četba - Vedení dětí k četbě s porozuměním

gramotnost dětí	- Práce s textem, vyhledání a zpracování informací
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozvíjíme smysly a poznávací schopnosti dětí 	<ul style="list-style-type: none"> - Zábavné a hravé formy podpory rozvoje smyslového vnímání - Upevňování paměti (časté opakování, hry, pamětné učení)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Podporujeme fantazii a tvořivost dětí 	<ul style="list-style-type: none"> - Rozvoj estetického cítění (podíl dětí na výzdobě rodinek a prostor DD) - Využívání různorodých výtvarných technik - Podpora tvořivosti dětí a jejich účasti v soutěžích
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vedeme děti k posuzování vlastního pokroku v učení a kritickému zhodnocení výsledků jejich učení 	<ul style="list-style-type: none"> - Každodenně děti hodnotí své výsledky (jsou vedeny k hledání příčin neúspěchu i úspěchu) - Individuálně nebo s pomocí vychovatelky hledají děti cesty k odstranění problémů
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vedeme děti k důslednému dodržování povinností v rodinné skupině i ve škole 	<ul style="list-style-type: none"> - Důsledné dodržování rozpisů služeb a plnění dalších povinností souvisejících se životem v rodinné skupině (děti se učí praktické činnosti potřebné pro život spojené s chodem domácnosti, rozdělením a splněním povinností) - Nepřecházíme nedůslednost v práci dětí, projevujeme zájem o jejich činnost a pomáháme při učení radou, praktickou ukázkou, vhodnou motivací
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Učíme děti připravit si úkol, splnit ho a překontrolovat výsledek 	<ul style="list-style-type: none"> - Učíme děti připravit si práci, promyslet postup, opatřit pomůcky a suroviny - Po splnění úkolů vyžadujeme úklid pracovního místa a zhodnocení výsledku práce - Pokud se něco nepovede, učíme děti hledat příčiny a možnosti nápravy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Učíme děti, aby si sebe vážily pro to, co umí, co zvládnou, dokážou 	<ul style="list-style-type: none"> - Podporujeme u dětí rozvoj zdravého sebevědomí (snažíme se, aby zažívaly úspěch za dobře vykonanou práci či pokrok a dovedly se kladně ohodnotit) - Děti, jejichž sebevědomí je vysoké a neodpovídá výsledkům a chování, vedeme k přiměřené osobní kritice a korekci jejich chování (pravidelně s dětmi individuálně rozmlouváme, podporujeme spontánní zájem dětí o komunikaci, využíváme formy denního

	komunikačního kruhu)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Podporujeme a rozvíjíme individuální zájmy dětí 	<ul style="list-style-type: none"> - Děti si dle zájmu volí aktivity, vedeme je k odpovědnému přístupu a pravidelné docházce - Vedeme děti k dodržování zásady, že přednost mají povinnosti, pak teprve zábava (plánování vlastních aktivit tak, aby se nedostávaly do časového stresu s negativním dopadem na plnění povinností) - Děti s nevyhraněnými zájmy stimuluje ke smysluplnému trávení volného času, nabízíme a organizujeme množství relaxačních a vzdělávacích akcí a pobytů (kulturní, sportovní, tvořivá činnost)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vedeme děti k pochopení důležitosti vzdělání pro budoucí život, seznamujeme je s významem celoživotního učení 	<ul style="list-style-type: none"> - Při učení vedeme děti k zamyšlení nad praktickým využitím nabývaných poznatků a dovedností - V individuálních rozhovorech zjišťujeme životní plány dětí a jejich představy o budoucím povolání, vedeme je ke korekci vlastních schopností a představ o práci, kterou chtějí vykonávat (na konkrétních případech vedeme děti k uvědomění si společenské důležitosti všech zaměstnání a toho, že člověk nepracuje pouze pro peníze, důležitá je i osobní spokojenost s vybranou prací) - Snažíme se vést děti k pochopení významu celoživotního vzdělávání, navazujeme formou diskusí na poznatky, které děti získávají ve školách
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vhodně podporujeme samostatnost, vytrvalost a trpělivost dětí 	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme děti k tomu, aby s předstihem přemýšlely o svých potřebách a podílely se na jejich zaopatřování (samostatné nákupy, vyřizování jízdnic a jiných dokladů, zodpovědné nakládání se svými financemi) - U déle trvajících úkolů podporujeme jejich vytrvalost a motivujeme je k dokončení práce
2. kompetence k řešení problémů	Použité formy a metody práce vzhledem k naplnění kompetence = výchovné strategie
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vedeme děti k řešení modelových situací, posilujeme správné modely chování 	<ul style="list-style-type: none"> - Pracujeme rozmanitými metodami za účelem vést děti ke správnému chování v krizových a pro dítě zásadních situacích (vytváříme modelové situace, využíváme prvků dramatizace, pantomimy, diskutujeme,

	<p>vedeme rozhovory, hodnotíme chování dětí v krizových situacích)</p> <p>- Vedeme děti ke vzájemnému hodnocení problémových situací, které v rámci domova nastaly, využíváme jejich postojů k nastalým problémům jako zpětnou vazbu pro pedagogy i pro samotné děti.</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vedeme děti k tomu, aby uměly požádat o pomoc, pokud problém přesahuje jejich síly 	<p>- Vedeme děti formou rozhovorů a diskuzí ke vzájemné empatii, poznání, že někdo potřebuje pomoc a že to mohou být i oni, kdo na svůj problém nestačí.</p> <p>- Učíme děti přiměřeně požádat o pomoc, ale také ji přijmout.</p> <p>- Formou modelových situací a rozбором vlastních i sdělených zkušeností učíme děti poznávat manipulační techniky blízkých i cizích osob a bránit se jim.</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Učíme děti, aby se zvládly o sebe a ostatní postarat podle svých možností, schopností a sil v rizikových situacích 	<p>- Formou přednášek a řešení praktických situací vedeme děti ke schopnosti poskytnout první pomoc, zvládnout evakuaci DD v případě života ohrožujících situací</p> <p>- Hravou formou řešíme různé situace – „Co uděláš, když.....“</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Utváříme, rozvíjíme a upevňujeme metodologickou gramotnost dětí 	<p>- Vedeme děti k adekvátnímu řešení problémů</p> <p>- Osvojování a upevňování základních logických operací</p> <p>- Vedení dětí k vyhodnocování získaných informací, volbě a stanovení variant, promýšlení důsledků</p> <p>- Využívání statistiky při řešení problému</p> <p>- Podpora týmové spolupráce</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vedeme děti k odhadnutí rizik a důsledků vlastního chování pro sebe i ostatní 	<p>- Vedeme děti v každodenním výchovném působení k tomu, aby předcházely rizikovým situacím (nebezpečná místa, neznámí lidé, návykové látky, nakažlivé nemoci apod.)</p> <p>- Vedeme děti ke zpětnému hodnocení vlastního chování, kterým porušily některá pravidla a ohrozily své zdraví nebo zdraví dalších osob (využíváme formu rozhovoru, denního kruhu, osobního vyjádření v rámci opatření ve výchově)</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vedeme děti k tomu, že je více možností 	<p>- Vedeme děti k účasti na řešení konfliktů, na hledání jiných řešení. Učíme je hodnotit</p>

<p>řešení konfliktů, a učíme je zvážit, které řešení je to nejvhodnější</p>	<p>účinnost a dopady jednotlivých řešení.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Využíváme přednostně situací nastalých v DD, ale také modelově vedeme děti k řešení problémů, pokud by byly v roli rodičů, či vychovatelů. - Využíváme formu diskuze, denního kruhu, individuálních rozhovorů
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Učíme děti přistupovat aktivně k řešení problémových situací, ale pokud možno jim předcházet 	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme děti formou rozborů názorných příkladů ze života, osobních zkušeností či zhlédnutých dokumentů a filmů k tomu, že problémové situace patří k životu a vždy se jim nelze vyhnout. - Učíme děti přijmout postoj, že všichni chybujeme, čímž posilujeme jejich sebevědomí (vycházíme ze specifík sociálního znevýhodnění dětí v DD), k tomu využíváme motivace, pochvaly za úspěchy, individuálních rozhovorů. - Vedeme děti k tomu, aby se vyjadřovaly k dění v DD, nabízíme jim možnosti ovlivňovat jeho chod (pravidelná hodnotící setkání, možnost kdykoliv se svěřit se svým problémem, stížností či návrhem, výběr akcí, společná tvorba pravidel apod.)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Učíme děti kontrolovat extrémní projevy jejich nálad a emocí 	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme s dětmi individuální rozhovory o důsledcích jejich nevhodného chování (slovní, případně fyzické útoky, zneužívání návykových látek apod.) - Vedeme děti k respektování pravidel vnitřního řádu - Spolupracujeme s odbornými poradenskými pracovišti při řešení závažných projevů rizikového chování
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Učíme děti přizpůsobovat vlastní chování situaci tak, aby neomezovaly a nepoškozovaly zdraví ostatních 	<ul style="list-style-type: none"> - Při vzájemném soužití v rodinkách i v rámci celého DD vedeme děti k tomu, aby se vzájemně respektovaly (dodržování doby pro sledování televize, práce s počítačem, dodržování nočního klidu)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vedeme děti k tomu, aby uměly nabídnout pomoc tam, kde je třeba 	<ul style="list-style-type: none"> - Podporujeme vzájemnou spolupráci dětí při plnění povinností v rodinkách – schopnost domluvit se na výměně služeb, vážit si práce druhých) - Snažíme se omezovat přirozenou snahu některých dětí vyzískat pro sebe co nejvíce výhod – důsledně kontrolujeme jejich práci a

	<p>chování, pověřujeme je úkoly, při nichž musí spolupracovat, následně společně hodnotíme jejich pracovní a komunikační postoje</p> <p>- Podporujeme vzájemnou pomoc dětí při školní přípravě (využívání silnějších stránek ve prospěch jiných dětí)</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Učíme děti respektovat potřeby, přání a názory druhých 	<p>- Formou diskusního kruhu a řešení modelových situací vedeme děti ke vzájemné a přiměřené toleranci</p> <p>- Učíme děti vzájemným pozorováním zjišťovat oprávněné potřeby jedinců a vhodně na ně reagovat (malé děti, vrozená onemocnění, psychiatrická a jiná zdravotní omezení, rozumové schopnosti apod.)</p> <p>- Posilujeme sourozenecké vztahy (jen v závažnějších případech zasahujeme do řešení jejich problémů, podporujeme jejich spolupráci a vytváření citové vazby)</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Učíme děti uznat svou chybu a umět se omluvit 	<p>- Na modelových i každodenních konfliktních situacích učíme děti uznat svou chybu</p> <p>- Společně hodnotíme možné formulace omluv, při využití zážitkových forem práce děti vyjadřují své pocity jako ti, kdo se omlouvají, i ti, kteří omluvu přijímají</p>
3. kompetence komunikativní	Použité formy a metody práce vzhledem k naplnění kompetence = výchovné strategie
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vedeme děti, aby uměly naslouchat názoru druhých 	<p>- Formou komunikačních kruhů vedeme děti ke schopnosti vyslechnout si druhé – neskákat do řeči, respektovat úroveň vyjadřovací schopnosti se zaměřením na obsah sdělení, nácvik schopnosti empatie a formulování vlastního stanoviska</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Podporujeme u dětí potřebu být vyslyšeni a mít pocit pochopení, vedeme je k tomu, že vhodné sdělení pocitů není projevem slabosti, ale může pomoci 	<p>- Formou diskusí se děti učí svěřit se s problémem, hodnotí přínos skupinové pomoci.</p> <p>- Formou individuálního rozhovoru s vychovatelkou nabízíme dítěti kdykoliv řešit svůj problém</p> <p>- Vedeme děti k tomu, aby si vyslechly názory a modely možných řešení, ale samy se rozhodly, jak budou svou situaci řešit – učíme je předjímat následky případných rozhodnutí, vedeme k sebereflexi –</p>

	skupinová dynamika posiluje jejich sebevědomí a schopnost řešit problém
<ul style="list-style-type: none"> Rozvíjíme a upevňujeme souvislé vyjadřování a kulturní řečový projev dětí 	<p>Formou diskusí, rozhovorů, ale i písemných projevů vedeme děti ke kultivovanému vyjadřování, sdělování zážitků</p> <p>- U dětí s poruchou komunikační schopnosti využíváme služeb logopeda, procvičujeme podle jeho požadavků (konzultace ve specializovaném zařízení, využívání logopedických pomůcek)</p> <p>- Návčik scének, podpora každodenního čtení, omezování sledování DVD a televize, hry na třídění předmětů do skupin se zdůvodněním apod.</p>
<ul style="list-style-type: none"> Vedeme děti k hodnocení vlastního chování i chování druhých 	<p>- Pravidelné každodenní hodnocení chování a plnění povinností v denním kruhu, ale i formou individuálních pohovorů vede děti ke schopnosti zhodnotit chování druhých a také své vlastní (vedeme děti k použití konkrétních argumentů pro zdůvodnění jednotlivých hodnocení, odpovídat na dotazy typu – co se líbí či nelíbí na chování ostatních)</p>
<ul style="list-style-type: none"> Učíme děti přijímat kritiku od druhých, zvládnout přiměřeně zpětnou vazbu 	<p>Formou diskusí i neformální výměnou názorů vedeme děti ke správnému vyhodnocení kritiky, ke zvážení, zda je či není oprávněná</p> <p>- Pomocí modelových situací vedeme k děti k poznání, že uznat svou chybu je správné, a učíme je rozebírat aktuální problémy</p> <p>- Procvičujeme s dětmi základy asertivity (řešení konfliktních situací, pocitů neúspěchu, křivdy, argumentace, návčik schopnosti přiměřenými komunikačními prostředky zareagovat na kritiku)</p>
<ul style="list-style-type: none"> Rozvíjíme schopnost vyjádřit empatii k druhým, jejich případným potížím a problémům 	<p>- V diskusích děti reagují na situaci druhých, učíme je, aby si všímaly nejen mluvních projevů, ale také nonverbální komunikace</p> <p>- Základy řeči těla pomohou dětem rozklíčovat nevyslovená volání o pomoc či lež a manipulaci – přednášky, vzájemné pozorování, obrazové soubory s příklady nonverbální komunikace – důraz na názornost a smyslové vnímání</p>
<ul style="list-style-type: none"> Učíme děti chovat se s respektem k citovému životu druhých, neomezovat je 	<p>- využíváme rozhovor, besedu (aspekty citového života, čím je ovlivněn, způsob</p>

nevhodným vynucováním a vydíráním	<p>prožívání, citová deprivace)</p> <ul style="list-style-type: none"> - V praxi jsou děti vedeny ke vzájemnému respektování (soužití na pokojích, v rodinkách), podpora sourozeneckých vztahů - Využíváme služeb externího psychologa - Nácvik přiměřených reakcí na citové vydírání
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vedeme děti k tomu, aby uměly obhájit svůj názor 	<ul style="list-style-type: none"> - Děti si osvojují vhodné komunikační techniky (denní kruh, komunikace se zaměstnanci DD) – věcná argumentace, nejtíhne do konfrontace, respektovat názor druhého
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozvíjíme zdvořilou komunikaci, ohleduplnost a společenský takt k ostatním v rodinné skupině, v DD a na veřejnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - Formou každodenní komunikace učíme děti pravidlům slušného chování, vzájemně se upozorňují na nevhodnost svého chování, společná hodnocení realizovaných akcí – vedení k sebereflexi (proč jsem se choval špatně, co jsem měl udělat, co udělám pro to, aby se problém neopakoval)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozvíjíme a upevňujeme jazykovou gramotnost 	<ul style="list-style-type: none"> -Podpora vyjadřování v mateřském jazyce psanou i mluvenou formou -Osvojení schopnosti porozumět cizojazyčnému sdělení (dle volby CJ, úrovně)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Utváříme, rozvíjíme a upevňujeme informační gramotnost dětí 	<p>Rozvíjíme a upevňujeme znalosti a dovednosti pro využití informačních a komunikačních technologií</p> <ul style="list-style-type: none"> -Vedeme děti ke smysluplnému využití PC -Poučení o bezpečném užívání kyberprostoru
4. kompetence sociální a personální	Použité formy a metody práce vzhledem k naplnění kompetence = výchovné strategie
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vedeme děti k vytvoření společných pravidel v rodinné skupině, seznamujeme je s jejich právy a povinnostmi, učíme děti uvědomit si vzájemnou provázanost práv a povinností 	<p>Společné vytváření pravidel v jednotlivých rodinkách a DD (možnost vyjádřit se k jejich obsahu, společně vytvořená pravidla děti lépe respektují)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Formou denního kruhu seznámení s právy a povinnostmi dětí a s legislativou upravující jejich práva
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Učíme je přijímat osobní zodpovědnost za porušování povinností a zásad slušného 	<ul style="list-style-type: none"> - V praxi jsou děti vedeny k dodržování povinností (příprava do školy, povinnosti v rodince, respektování Vnitřního řádu,

chování	slušné chování), porušení = opatření (sledujeme výchovnou funkci – společně s dítětem, které se vyjádří k problému a nařízenému opatření, po jeho naplnění probíhá společné hodnocení účinnosti)
<ul style="list-style-type: none"> Učíme děti získávat sebedůvěru v různých kolektivech a mít schopnost správně odhadnout své postavení 	<ul style="list-style-type: none"> Formy: účast na volnočasových aktivitách, táborech, soutěžích, kulturních a sportovních soutěžích (pobyť v jiném prostředí, mezi jinými lidmi – posílení sebevědomí, zvládnání nových situací) Formou diskuse hodnocení účasti – co se mi líbilo, co jsem nezvládal, kde vidím problém, co s ním budu dělat
<ul style="list-style-type: none"> Učíme děti zvládnout manipulativní chování druhých a umět mu čelit 	<ul style="list-style-type: none"> Formou besedy s výkladem a s využitím příkladů se děti seznamují s pojmem manipulativní jednání, samy se snaží odkrývat jeho projevy ve vzájemném chování Využívání spolupráce s psychologem – odkrývání manipulativního chování vedoucího často k šikanování Formy: hry na řemesla, rodinu apod.
<ul style="list-style-type: none"> Vedeme děti k chápání projevů druhých, správnému vyhodnocení důvodů jejich chování, k tomu, že lidé jsou různí a chovají se odlišně a prožívají různě stejné situace 	<ul style="list-style-type: none"> Ve vzájemných rozhovorech se děti seznamují s podmínkami, v nichž žily před příchodem do DD – rozdílné poměry utvářejí různé modely chování a jednání ve stejných situacích
<ul style="list-style-type: none"> Vedeme děti k poznání, že každý člověk je originál, má své specifické potřeby i projevy 	<ul style="list-style-type: none"> Vzájemné poznání osobnostních zvláštností dětí využíváme při denních i dalších hodnotících aktivitách – řešení modelových situací a konkrétních případů, vzájemná interakce mezi dětmi, besedy o různorodosti lidí (původ, etnikum, vzdělání, genetická výbava)
<ul style="list-style-type: none"> Učíme děti udělat radost ostatním 	<ul style="list-style-type: none"> Formy: společné oslavy narozenin a osobních úspěchů, Vánoce, příprava besídek, nákup dárků,
<ul style="list-style-type: none"> Vedeme děti k vytváření příjemného klimatu a k poznání toho, co může pohodu narušit 	<ul style="list-style-type: none"> Vytváření příjemného klimatu v rodinkách (výzdoba, společné pečení, ohleduplné chování) Formou denního kruhu a individuálních rozhovorů se děti vyjadřují k tomu, co narušuje příjemnou atmosféru v rodinkách a

	v DD, vzájemně se hodnotí
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Učíme děti přizpůsobit své chování sociálnímu prostředí, uvědomovat si různé sociální role 	<ul style="list-style-type: none"> - Podpora vzájemného působení dětí při řešení problémových situací – v rámci stanovených pravidel - Formou besed a modelových situací se děti učí přijímat různé sociální role - V praxi jsou tyto poznatky využívány při práci v rodinkách, ve školním prostředí, v sourozenecké skupině
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Učíme děti přijímat ostatní, jejich názory, okolí a skutečnosti pozitivně 	<ul style="list-style-type: none"> - Formy a metody: vzájemná komunikace, osobní příklad vychovatelek při řešení konfliktů a každodenním organizování života rodinky (střídání pedagogů v rodinkách dává dětem možnost sledovat různé modely řešení problémových situací) - Pozitivní přístup – jak se děti mohou z problémové situace poučit (besedy, individuální rozhovory)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Učíme děti chápat, co je pochybení, a vědět, že se má odpouštět, umět odpouštět 	<ul style="list-style-type: none"> - Využití sebehodnocení a vzájemného hodnocení – hledání odpovědí na otázky: co je to pochybení, kde jsem udělal chybu, co mohu udělat pro to, abych ji napravil a bylo mi odpuštěno (respektování sociální nezralosti vyplývající ze sociálního znevýhodnění a citové deprivace)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vedeme děti k přijetí přiměřené odpovědnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - Formy: beseda o možných následcích rizikového chování, předcházení těmto situacím - V praxi vedeme děti k přijímání přiměřené míry odpovědnosti (slušné chování, zdravý životní styl, vyhýbáme se nebezpečným místům, bezpečnost při samostatných vycházkách, péče o mladší děti, zodpovědnost za školní úspěšnost, rozbor rizikových situací, dramatizace)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Utváříme, rozvíjíme a upevňujeme existenční gramotnost dětí 	<ul style="list-style-type: none"> -Řešení otázek budoucího samostatného života -Vytváření reálného náhledu na možnosti dítěte -Vedení k osvojování postupů a možností zvládnutí životních situací – projekty, praktické zkušenosti, modelové situace, prožitkové učení, zážitkové aktivity

5. kompetence občanské	Použité formy a metody práce vzhledem k naplnění kompetence = výchovné strategie
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vedeme děti k dodržování bezpečnosti v rodinné skupině, v prostorách DD, při cestě do a ze školy, při samostatných vycházkách 	<ul style="list-style-type: none"> - Formou poučení o bezpečnosti jsou děti vedeny k dodržování zásad BOZ – poučení o tom, co dělat při požáru, ohrožení zdraví, zranění, nemoci
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vedeme děti k dodržování bezpečnosti v dopravě – jako chodci, jako cyklisté 	<ul style="list-style-type: none"> - Metody: testy, rozhovory a besedy o chování dětí v rizikových situacích, praktické vedení k zajištění bezpečnosti při samostatných vycházkách, cestách do školy a při zájmových aktivitách - Formou poučení a soutěží vedeme děti ke znalosti dopravních předpisů – v praxi: společné vycházky, cyklovýlety, jízda v dopravních prostředcích, chování v prostorách nádraží
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Učíme děti, proč je důležité znát svá práva a uznávat práva druhých, dodržovat své povinnosti a dbát na to, aby ostatní dodržovali své povinnosti a respektovali naše práva 	<ul style="list-style-type: none"> - Formou besedy seznamujeme děti s jejich právy a povinnostmi, vedeme je v praktických činnostech k dovednostem jednat o svých právech – škola, úřady, v rámci činností v DD - Pravidelné návštěvy sociálních pracovníků a státní zástupkyně – osobní jednání dětí
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vedeme děti k akceptování autorit – v DD, ve škole, mimo DD 	<ul style="list-style-type: none"> - Včasným řešením nevhodného chování předcházíme dalším problémům - Využívání rozmanitých metod při řešení a předcházení konfliktů – vysvětlování kompetencí dětí, vychovatelů a učitelů, role rodičů při výchově našich dětí - Modelové situace: chování dětí v domově, na veřejnosti a ve škole
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Učíme děti chápat souvislosti mezi zdravím a nemocí 	<ul style="list-style-type: none"> - Každodenní kontrola zdravotního stavu dětí – předcházení vážnějším zdravotním problémům - Soužití dětí v rodinkách – respektování zdravotního stavu dětí se zdravotním postižením a znevýhodněním, děti si poskytují vzájemnou pomoc - Pomoc ostatním v nemoci
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vedeme děti k ochraně životního prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> - Účast na ekologických aktivitách partnerských organizací - Třídění odpadů, podpora další využitelnosti

	– recyklace
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Podporujeme děti v aktivním pohybu a sportování jako prostředkům podpory zdraví 	<ul style="list-style-type: none"> - Podpora zájmové činnosti – pravidelná docházka do sportovních a dalších pohybových aktivit, účast dětí na soutěžích, zařazování sportovních aktivit do denních činností – cyklovýlety, vycházky apod.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vedeme děti k neodmítání zdravé výživy, k rozlišení zdravých a nezdravých potravin 	<ul style="list-style-type: none"> - Motivační metody – teorie dodržování zásad zdravé výživy – snížení nemocnosti a zatížení organismu: soutěže, kvízy, besedy a přednášky, soutěže (zdravé a nezdravé potraviny, co jsme viděli v reklamě, jak se co vaří apod.) - Každodenní příprava jídla – víme, co a proč jíme
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Utváříme, rozvíjíme a upevňujeme demokratickou gramotnost dětí 	<ul style="list-style-type: none"> -Znalost právních aspektů neplnění povinností -Vedení k přiměřenému uplatňování a prosazování svých práv -Vedení k dodržování povinností -Plnění samostatných úkolů a samostatného vyřizování osobních záležitostí -Vysvětlování a osvojování si zásad osobní a společenské zodpovědnosti -Účast na aktivitách ve prospěch města, DPS apod. -Vedeme děti k pochopení podstaty demokracie, zásad právního státu (diskuse, orientace v politice apod.)
6. kompetence pracovní	Použité formy a metody práce vzhledem k naplnění kompetence = výchovné strategie
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vedeme děti k pochopení významu dodržování osobní hygieny a zvládnutí sebeobsluhy a domácích činností 	<ul style="list-style-type: none"> - Besedy o důležitosti hygieny: volíme přiměřené metody dle věku i pohlaví dětí: individuální rozhovory, přednášky, soutěže, videoprogramy, návštěvy lékařů apod. - Praktické vedení: mladší děti – učíme se pečovat o své tělo i o své oděvy a pokoje, starší děti a dospívající – důsledná kontrola hygieny, při zjištěných nedostatecích náprava formou opakování a vysvětlení důležitosti hygieny
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vedeme děti k důslednému a samostatnému 	<ul style="list-style-type: none"> - Formy: rozpis služeb a povinností

plnění školních povinností a povinností v rodinné skupině	<p>jednotlivých dětí – důslednost při jejich dodržování</p> <p>- Příprava do školy – podmínka pro účast na dalších zájmových akcích – kontrola kvality odvedené práce (sebehodnocení, náprava nedostatků, vzájemná pomoc)</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Učíme děti reálně odhadnout vlastní možnosti a síly 	<p>- Formou rozhovorů a besed vedeme děti ke schopnosti odhadnout své schopnosti a síly – nepřeceňovat se, ale také se nepodceňovat, ani při sebelepší organizaci se nemusí vše podařit – vyžívání vzájemné pomoci a individuálního přístupu, soutěže a sportovní aktivity</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vedeme děti k dokončení započaté činnosti, k vytrvalosti a soustředění po určitou dobu na jednu činnost 	<p>- Důslednost při práci – příprava, dokončení, úklid</p> <p>- Motivace – vede ke zvýšení snahy pracovat a dokončit práci – pochvala, ocenění drobnými dárky, úspěchy v soutěžích</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Podporujeme děti v aktivním přístupu k vylepšení prostředí rodinné skupiny, DD 	<p>- Rozvoj estetického cítění: návštěvy výstav, kulturních akcí – využití při besedách o tom, co se nám líbí a co ne, co bychom mohli změnit, jak si vylepšit prostředí DD, rodinek, pokojů</p> <p>-Respektování osobního vkusu při oblékání a výzdobě pokojů (usměrňování výstřelků)</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vedeme děti k šetrnému zacházení se školními pomůckami a potřebami a k udržování pořádku ve školních pomůckách a potřebách 	<p>- Pravidelná kontrola stavu školních pomůcek – motivace: „mám hezké pomůcky, usnadňují mi práci“</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Podporujeme u dětí potřebu čistého zevnějšku a úpravy 	<p>Formy: samostatná péče o své oděvy – roztrždit prádlo před praním, jak se pere, žehlení a skládání oděvů, uložení</p> <p>- Kontrola osobního ošacení dětí, u malých dětí pomoc při úklidu i oblékání</p> <p>- Samostatné nákupy a výběr oděvů</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vedeme děti k uplatnění svých dovedností ve prospěch rodinné skupiny, ostatních rodinných skupin, DD ▪ Vedeme děti ke kooperaci a spolupráci při řešení společného úkolu, při společné činnosti 	<p>- Společná účast dětí při nácviu tanců, scének, reprezentace DD na veřejnosti – besídky a výstavy prací, prodej výrobků na jarmarcích</p> <p>-Podpora spolupráce dětí z různých rodinek – podpora vzájemného soužití</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Učíme děti základy první pomoci 	<p>- Modelové situace – neustálé opakování zásad první pomoci, simulace zranění či</p>

	<p>onemocnění</p> <ul style="list-style-type: none"> - Využití audio a videoprogramů, besed, soutěže a kvízy - Den zdraví v DD
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vedeme děti k tomu, aby se o sebe v nemoci přiměřeně postaraly 	<ul style="list-style-type: none"> - Besedy – seznamujeme se se základními příznaky běžných onemocnění - Návštěva zdravotnického zařízení – znalost svého lékaře, důležitá telefonní čísla - Co mohu udělat sám v případě onemocnění – nápoje, pravidelné užívání léků, dodržování klidového režimu, kontrola, rekonvalescence, nepřecházet onemocnění
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vytváříme, rozvíjíme a upevňujeme tržní a finanční gramotnost dětí 	<ul style="list-style-type: none"> - Osvojování dovedností, schopností a vědomostí důležitých pro samostatný osobní život - Osvojování finanční gramotnosti - Utváření správného postoje k profesní přípravě

Vychovatelé a další zaměstnanci si mohou stanovit jednotlivé kompetence u prováděných činností podle aktuálních možností. Také množství forem a metod není výše uvedeným přehledem nijak omezeno. Vychovatel vychází z potřeb a nejlepšího zájmu dětí, jakož i z podmínek, které v průběhu aktivit nastanou. Kompetence jsou rozvíjeny také účastí dětí v několika projektech. Zajišťujeme tak zejména rozvoj finanční gramotnosti, sociálních kompetencí, integrace dětí do společnosti a jazykové kompetence dětí. Výraznou pomoc nám poskytují organizace zajišťující zaměstnání dětem – absolventům, finanční prostředky pro zajišťování IT prostředků, kompenzačních a zdravotních pomůcek, ale také volnočasových aktivit v kombinaci s výukou jazyků.

Při sledování obsahu jednotlivých kompetencí vyhodnocujeme skladbu a specifika jednotlivých dětí v DD v návaznosti na současné potřeby společnosti a další trendy.

Časový plán vzdělávání

Dětský domov je zařízení s celoročním nepřetržitým provozem. Činnosti jsou organizovány tak, aby respektovaly nejen duševní a fyzické schopnosti dětí, ale také jiné okolnosti, které mají na průběh vzdělávání vliv. Je to především denní režim, v němž jsou nastaveny činnosti, které nelze vzhledem k zajištění potřeb dětí narušit. Veškeré úkoly, zájmy a povinnosti, které děti mají, probíhají v rámci tohoto režimu dne. Vychovatelé sami posoudí, jakou individuální péči jednotlivé děti potřebují, a podle toho si rozvrhnou, jak a kdy s nimi budou pracovat.

Organizace dne je dána programem dne a týdne. Program všedního dne zahrnuje dopolední aktivity (škola) a odpolední relaxační, vzdělávací, režimové, zájmové a výchovné činnosti. Program ve volných dnech je zaměřen převážně relaxačně.

Pevnými body jsou nezbytné denní úkony - ranní vstávání, hygiena, škola, stravování, pomoc při přípravě jídla, příprava na vyučování, běžný úklid a ukládání ke spánku. Tyto základní denní činnosti se odvíjejí v určitém časovém rozpětí, které je dáno věkem dětí, typem a místem škol, které děti navštěvují apod.

Je respektováno osobní volno dětí, jejich zájmové činnosti a volnočasové aktivity, individuální potřeby a zájmy. Všechny tyto aspekty jsou individuální a proměnné.

V době volných dnů je organizace dne volnější, děti mají prostor pro např. delší spánek, více osobního volna. Společný program si plánují s vychovateli a mají možnost vyjádřit svá přání a názor.

Rozvrh pravidelných činností:

Dny školního vyučování

5.30 - 6.00	probouzení a vstávání učňů, ranní hygiena (mytí, čištění zubů, větrání), stlaní, oblékání, svěřené úklidy dle rozdělení rodinných vychovatelů
6.30	probouzení a vstávání ostatních dětí, ranní hygiena (mytí, čištění zubů, větrání), stlaní, oblékání, svěřené úklidy dle rozdělení rodinných vychovatelů
6.15 – 6.45	<u>snídaně</u> učňů, přípravy na odchod, dle rozvrhu odchod do SOU...
6.45 - 7.10	<u>snídaně</u> ostatních dětí
7.10 – 7.30	svěřené úkoly dle rozdělení rodinných vychovatelů
7.30 – 7.35	odchod do MŠ, ZŠ
12.30 – 14.30	příchody dětí ze škol, převlékání, hygiena, ohlášení školních výsledků, <u>oběd</u>
13.30 – 15.30	příprava na vyučování
15.30 – 16.00	<u>svačina</u>
16.00 – 17.30	zaměstnání podle plánu, aktivní odpočinek venku, zájmová činnost apod.
17.30 - 18.00	osobní volno, dokončení přípravy na vyučování, příprava na večeri
18.00 - 18.30	<u>večeře</u>
18.30 - 19.30	večerní úklidy dle rozdělení, večerní hygiena, čištění obuvi, individuální zaměstnání starších dětí, uložení předškoláků ke spánku
19.30 - 20.30	větší děti - sledování zpráv v TV, osobní volno před spaním, četba knih, kontrola školních potřeb, příprava na vyučování
20.30	uložení ke spánku, noční klid

Volné dny:

9.00 - 9.30	probouzení dětí, ranní hygiena, stlaní, oblékání, svěřené úklidy dle rozdělení rodinných vychovatelů
9.30 - 10.00	příprava na snídani, <u>snídaně</u>
10.00 - 12.00	pracovní výchovy - velký úklid dle stanovených požadavků a potřeb (vysávání kobereců, pod a za postele, úklidy v šatních skříňkách, mytí dveří kolem klik, venkovní úklidy), služba v kuchyni, v případě splnění povinností osobní volno
12.00 - 13.00	<u>oběd</u>
13.00 - 16.30	odpolední klid dle uvážení vychovatele, zaměstnání dle plánů práce
15.30 – 16.00	<u>svačinka</u> (v případě výletu nebo vycházky svačinka s sebou)

17.00 - 18.00	pokračování odpoledního programu
18.00 - 18.45	<u>večeře</u> a večerní povinnosti starších dětí dle rozpisu vychovatelů, kontrola úklidů
18.45 - 19.30	hygiena (mytí hlav, stříhání nehtů, čištění uší...)
19.30 – 20.00	ukládání menších dětí ke spánku, druhá večeře (větší děti)
19.30 - 22.00	větší děti - osobní volno, TV programy, příp. DVD - dle výběru, četba knih, hry se stavebnicemi (lego...), stolní hry, PC hry, atd.
20.30	noční klid pro menší děti
22.00	noční klid (podle uvážení vychovatele a asistentky vychovatele pro učně a další)

Hodinové nastavení činností není závazné, ale pouze orientační. V rámci denního režimu je možné některé činnosti posunout, či změnit individuálně po domluvě s dítětem jeho organizací. U dětí starších 15 let jsme přistoupili k tomu, že přizpůsobujeme jejich denní program tak, aby jim poskytoval více volného času a prostoru na vlastní zájmy a činnosti. Podmínkou je ovšem respektování zásad vhodného chování a plnění povinností v rámci DD. Vedeme je tak k odpovědnosti za vlastní chování, ale současně rozvíjíme jejich kompetence a hodnotíme, jak si vedou v době, kdy samostatně pobývají mimo zařízení. Současná legislativní úprava ústavní výchovy totiž jen málo pamatuje na to, že některé děti jsou již dospělí lidé a mají jiné představy o režimu svého dne, volných vycházek, výchovných opatření a jiných zákonných pojmech. Ocítáme se často na hraně splnitelnosti podmínek bezpečnosti ze strany vychovatelů vzhledem k dětem.

III. Hodnocení dětí

Činnost v rodinných skupinách je vyhodnocována dle aktuální potřeby - vzájemné vztahy dětí, výsledky ve škole, přístup k plnění povinností v DD. Děti se ke svým činnostem vyjadřují, čímž jsou vedeny ke schopnosti sebehodnocení. Současně se mohou vyjádřit k aktuální situaci, problému nebo mohou sdělit své připomínky, náměty, dotazy nebo přání. V následujících dnech mají tedy příležitost napravit, co se jim nepovedlo, případně dokončit úkoly, které nestihly.

Každý týden probíhá v rodinných skupinách také hodnocení týdenního cíle, naplánovaných činností a chování dětí. Naplnění týdenního cíle hodnotí děti i vychovatelé, společně hledají příčiny případných individuálních i kolektivních neúspěchů a navrhují možná řešení. Současně jsou děti seznamovány s cíli na další týden a společně navrhují činnosti k jejich naplnění.

Jednou měsíčně probíhá v jednotlivých rodinných skupinách individuální hodnocení každého dítěte.

Dále každý měsíc ředitel nebo zástupce ředitele svolává schůzku všech dětí, kde jsou všichni seznámeni s plánem činností na další měsíc, hodnotí, co se v uplynulém měsíci podařilo, nepodařilo, v čem mají jednotlivé děti problémy a jaká budou učiněna opatření k jejich odstranění. Děti sdělují své připomínky a náměty k provozu rodinné skupiny i dětského domova, vyjadřují se k jídelníčku, k plánovaným akcím a činnostem. Na těchto setkáních mohou vyjádřit svůj názor, ovlivňovat tak činnost dětského domova a podílet se na plánování akcí. Všechny připomínky dětí jsou respektovány a v možné míře zohledňovány, dostatečně prodiskutovány nebo objasněny.

Naplňování kompetencí a individuálních cílů u jednotlivých dětí je posuzováno v individuálním plánu rozvoje osobnosti dítěte, které jsou zpracovávány dvakrát ročně kmenovými vychovateli. Vývoj dětí a jejich potřeby pravidelně konzultujeme také s pracovníky sociálně právní ochrany dítěte. O rozvoji dětí, jejich chování a výsledcích ve vzdělávání informujeme pravidelně dvakrát ročně také osoby zodpovědné za výchovu.

IV. Zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a zaměstnanců

Bezpečnost a ochrana zdraví svěřených dětí je realizována v souladu s obecnými právními předpisy a specifickými předpisy v této oblasti. Jedná se o příslušné kapitoly Zákoníku práce a vládní nařízení určená k jeho provádění a Závazný pokyn MŠMT ČR k zajištění bezpečnosti žáků škol a školských zařízení. Zásady bezpečného chování jsou také součástí Vnitřního řádu DD Znojmo a jeho příloh.

Těžiště bezpečnosti a ochrany zdraví spočívá v prevenci, a to organizačními opatřeními, výchovným působením a prostřednictvím stálého dozoru.

Organizační opatření jsou směřována zejména na předcházení rizikům, školení zaměstnanců o BOZP a PO a plnění dalších povinností (značení, vyvěšení poplachové směrnice apod.).

Cílů výchovy v této oblasti je dosahováno školením a instruktážemi o bezpečnosti a ochraně zdraví, o poskytování první pomoci, o bezpečnosti v dopravě.

Při jakékoliv činnosti během dne provádí pedagogický pracovník kromě výchovy i dozor nad dětmi, jehož cílem je průběžné vedení dětí k bezpečnosti a ochraně zdraví.

Dítě starší 7 let věku smí opustit samostatně, se souhlasem pedagogického pracovníka, zařízení za účelem volné vycházky. Před samostatnou vycházkou musí být dítě prokazatelně poučeno o bezpečnosti při volné vycházce.

Dítě starší 10 let věku smí samostatně být účastníkem silničního provozu (s ochrannou přilbou) – podmínkou účasti je úspěšné zvládnutí písemných dopravních testů v rámci výuky dopravní výchovy na školách dětí. Také děti na koloběžkách a bruslích musí používat ochranné prostředky.

Před každou výchovně vzdělávací činností jsou děti poučeny o BOZP – při práci s materiály, sportovní činnosti, rekreační činnosti; děti jsou seznámeny se zákazem vstupu na soukromé pozemky apod., seznámení s BOZP probíhá také u všech dětí na začátku školního roku, které děti stvrdí svým podpisem.

V době prázdnin a pobytů dětí mimo zařízení přebírají odpovědnost pracovníci nebo osoby odpovědné za výchovu, jimž jsou děti svěřeny.

Při cestě do školy a ze školy dbát pokynů, se kterými byly děti seznámeny – volit nejkratší cestu, dodržovat pravidla bezpečnosti na veřejných komunikacích, nekontaktovat cizí osoby.

Všechny děti budou znát adresu a telefonní číslo dětského domova.

V. Ekonomické podmínky

DD je příspěvkovou organizací, jejímž zřizovatelem je Jihomoravský kraj. Po finanční stránce je chod zařízení zabezpečován jednak z rozpočtu kraje (provozní náklady) a jednak ze státního rozpočtu (ONIV). Další prostředky může zařízení získávat formou účelových dotací - zapojením do projektů, popř. formou sponzorských darů. Při nakládání s finančními prostředky jsou uplatňovány zásady hospodárnosti, účelnosti a efektivity.

VI. Závěr

ŠVP Dětského domova Znojmo byl sestaven a aktualizován za spoluúčasti zaměstnanců a dětí. Je v souladu s dalšími dokumenty, kterými se DD řídí – zejména Minimální preventivní program, Vnitřní řád DD a jeho dodatky, legislativa. Dokument není dogmatem, ale je o něm neustále diskutováno, je doplňován, aby co nejúčinněji vedl ke zkvalitnění výchovy a vzdělání, při respektování individuálních potřeb a zájmů dětí.